

V. U.: Eddy Praet
Watermolenstraat 115
9500 GERAARDSBERGEN
Tel: 054415950

TUINIEREN

MAANDBLAD (verschijnt niet in augustus)

Maand: **oktober 2018**
Postkantoor GERAARDSBERGEN I
P 508040

**KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ
WERK DER VOLKSTUINEN vzw
GERAARDSBERGEN**

Voorzitter: André Depelseneer
Zikastraat, 85 9500 Geraardsbergen
Tel.: 054411906
Rekeningnummer: **BE29 0010 4554 0364**
volkstuinten.gbergen@gmail.com
www.volkstuinengeraardsbergen.be

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Volgende activiteiten

- **Vrijdag 14 november 2018 om 19h30** in zaal Sint-Bavo, Hoge Buizemont 165 te Geraardsbergen, voordracht met als titel " **Oerdegelijk TUINGEREEDSCHAP** " door de heer **Roger Van Delsen**.

Geef toe, niets werkt meer ontspannend dan bezig te zijn in onze tuin. En als er dan al eens arbeid moet verricht worden dan vergemakkelijkt en verlicht goed aangepast gereedschap het werk aanzienlijk. Daarom hebben wij de firma POLET uit Borsbeke uitgenodigd om ons nuttige tips mee te geven bij de aankoop van ons tuingereedschap.

De heer **Roger Van Delsen** zal ons met woord en beeld uitleggen hoe kwaliteitsmateriaal zich onderscheidt en welk gereedschap best geschikt is voor de hobbytuinder. Dit is wat men voor ogen heeft bij het ontwerpen en maken van de (tuin)gereedschappen en meteen ook de reden waarom een 'Polet' gereedschap zo hoog aangeschreven staat.

Iedereen is van harte welkom, inkom gratis.

- **Vrijdag 14 december 2018 om 19h30** in zaal Sint-Bavo, Hoge Buizemont 165 te Geraardsbergen: afsluiten van het jaar met voordracht over de elektrische fiets, koffie & gebak en diamontage over de clubreis van 2017 (Normandië).

CLUBREIS 2019: aandacht -> gewijzigde reisdata!

Na navraag in het hotel, dat onze reisleiders voor ogen hebben, blijkt dat voor de eerst voorziene reisperiode van 29 juni tot 2 juli alles volzet is. In samenspraak met het hotel en de busmaatschappij is er beslist dat de reis nu zal doorgaan van 15 tem 18 juni 2019.

Het volledige programma en de uitnodiging voor de definitieve inschrijving zullen verschijnen in het clubblad van november 2018.

Hierna herhalen wij beknopt wat u mag verwachten.

VOORSTEL Clubreis 2019: een 4-daagse uitstap naar de LOIRE-VALLEI: *'In de voetsporen van de koningen en de edelen van weleer'*

- **Periode:** van zaterdag **15 juni tot en met dinsdag 18 juni 2019**
- **Verblijfplaats:** hotel 'AU RELAIS SAINT-ELOI' *** in TOURS, zijnde 3 nachten in halfpension
- **Beknopt programma:**
 - bezoek aan de kastelen CHEVERNY (met als extra l'Exposition Histoire en Briques Légo), CHENONCEAU (le Château des dames), LE CLOS LUCE in Amboise (met herdenking 500 jaar overlijden van Leonardo da Vinci beroemd o.a. voor de Mona Lisa) en VALLENDRY (met zijn prachtige renaissance- en groentetuinen)
 - geleide wandeling in het historische TOURS
 - bezoek aan het mooie stadje AMBOISE aan de Loire, gedomineerd door zijn Château Royal
 - bezoek en proeverij in 'Les Caves du Père Auguste', sedert 100 jaar 'une famille de vigneron'
- **Formule:** ALL-IN behalve: dranken, de autostradestop op de terugweg, de verzekering.

Sint-Jozefsinstituut
" 't Karmelieten "

Karmelietenstraat 57
9500 Geraardsbergen

tel: 054/41 07 10 – 054/412 412

BuBaO De
Mozaïek

Boelarestraat 3
9500 Geraardsbergen
tel: 054/41 83 50

Terugblik op de voordracht van vrijdag 14 september

In het eerste deel van zijn voordracht vertelde Jos wat er 'achter glas' nog mogelijk is in de herfst- en wintermaanden. '**Achter glas**' is ook de titel van een praktijkboek, waarin Jos uitlegt hoe we de serre het jaar rond optimaal kunnen benutten. Dit was ook het onderwerp van een voordracht, toen Jos twee jaar geleden in november bij ons te gast was. Nu is dit dus netjes gebundeld in hoger vermeld boek.

Het groeiseizoen lijkt wel door te lopen in de serre: de herfst wordt verlaat, het voorjaar vervroegd. Wie intensief gebruik maakt van zijn serre houdt er best rekening mee om teeltwisseling toe te passen, al dan niet m.b.v. een teeltplan. Immers, jaar na jaar worden in de serre tomaten, paprika, peper, komkommer, meloen, aubergine, ... (op dezelfde plaats) geteeld.

- Het inzaaien van een groenbemester zorgt ervoor dat de grond kan 'recupereren'. Jos gebruikt hiervoor een mengeling van 40% snijrogge, 40 % phacelia en 20 % wikke. Om de groenbemester in leven te houden moet er regelmatig (veel) water worden gegeven wat meteen de ontzilting van de bodem bevordert.
- Ook kan je, in het najaar of vroege voorjaar, als voorteelt voor de zomergroenten spinazie, (veld)sla, radijs, kervel, ... zaaien. Wanneer je met succes spinazie en sla kunt telen in de serre is dit een goede aanduiding dat het goed zit met het zoutgehalte van de bodem.

Enkele aandachtspunten bij hoger vermelde teelten:

- Spinazie: kies het juiste ras in functie van het zaaitijdstip. Dit is van belang om vroegtijdig doorschieten (bloeien) te voorkomen. Voor de uitzaai nu, denken we dan aan de scherpzadige rassen. Maar er zijn ook soorten (bv. Campania F1, rondzadig) die goed voldoen in het vroege voorjaar, lente, najaar en winter. Dus best even de uitleg op het zakje of pakje nakijken.
- Veldsla behoort tot de Valeriaanfamilie. Het bevat o.m. vitamine B1 en B1, 40 mg vitamine C per 100 g, omega 3 Er zijn 2 varianten: de grote middengroene langbladige (bv. Grote Noordhollandse) en de kleinere donkergroene rondbladige 'roosjes' (type 'Verte de Cambrai'). Deze laatste is het meest winterhard en dus beter geschikt voor de openluchteelt. De roosjes behouden ook beter hun stevigheid na het oogsten dan de malse langbladige. Deze laatste zijn wel productiever.
- Radijs: let er op dat er op de verpakking vermeld staat dat het ras geschikt is voor teelt onder glas. Voorbeelden zijn: Novired en Saxa. Deze vormen weinig loof en er ontwikkelt zich snel een mooi knolletje.
- Kervel is een veelgebruikte en lekkere soepgroente. De teelt buiten is niet steeds eenvoudig, omwille van aantasting door de wortelvlies (purper blad is een aanduiding van aantasting). Onder glas is de teelt zonder zorgen. Kervel kan op rijen of breedwerpig worden gezaaid.
- Diverse slasoorten doen het uitstekend onder glas. Kropsla wordt verspeend, voor pluk- en kruisla (bv. Lollo rossa) hoeft dit niet. Probeer ook eens Mizuna, een Aziatische sla vergelijkbaar met Rucola maar wel milder. Ook niet vergeten om winterpostelein te zaaien. Zelf hoeft ik dit niet meer te doen want hij zaait zichzelf uit, jaar na jaar.
- Bewaren van groenten zoals o.m. wortelen, knolselder, rode biet, inleggen van witloofwortelen, ...

Als je al het voorgaande bij elkaar telt begrijpt u nu maar al te goed waarom Jos zegt dat een serre zelden te groot maar altijd te klein is.

Na de pauze blikte Jos nog terug op de zeer warme en droge zomermaanden. In zijn presentatie met de toepasselijke titel " Als hitte en droogte regeren" deelde hij zijn eigen tuinervaringen mee en hoe hij met deze extreme toestand is omgegaan.

Heel lange periodes van hitte en droogte zijn stresserend voor de planten en frustrerend voor de tuinder. De grondsoort speelt een belangrijke rol in dergelijke omstandigheden.

- Zandgrond en varianten: is een lichte gemakkelijk te bewerken grond, zeer waterdoorlatend waardoor hij snel opwarmt in het voorjaar. Hij bevat van nature minder voedingsstoffen omdat ze gemakkelijk uitspoelen.

HEDENDAAGSE NATUURLIJKE TUINEN

WATERMOLENSTRAAT 17,
9572 SINT-MARTENS-LIERDE (LIERDE)
054/42.35.27 0499/42.26.51

ANNMUYLDERMANS@SCARLET.BE

WWW.TUINARCHITECT-ANN-MUYLDERMANS.BE

- Leem- en zandleemgrond: deze donkerbruine bodem zal het water goed vasthouden maar is minder luchtdoorlatend. Hij voelt zacht en plakkerig aan in natte toestand.
- Kleigrond: houdt het vocht goed vast waardoor hij langer koud blijft in het voorjaar (en dus minder vlug bewerkbaar). Hij bevat veel voedingsstoffen, maar weinig organische stoffen. Hij is vast en plakkerig en varieert in kleur van bruin (rivierklei) tot grijsblauw (zeeklei).

Gevolgen bij lange periodes van droogte of regen?

- Een zandbodem heeft nood aan regelmatig (veel) neerslag. Bij een tekort aan water verandert hij in een woestijn.
- Op leem- of kleibodems kan men bij veel neerslag al vlug niks meer aanvangen. Bij een tekort aan water wordt de bovenlaag "een korst", maar de grond houdt het water op en de planten overleven gemakkelijker de droogte.
- Compost als regulerende factor! Compost zorgt in beide gevallen en voor elk type van bodem voor een verbetering van de bodemstructuur:
 - Zandgronden zullen beter het water vasthouden.
 - Bij leem- en kleibodems wordt de structuur "kruimeliger".

Bij lange droogteperiodes noodgedwongen water geven

- Welke groenten en welke niet (of minder)?
Prioriteiten stellen indien te weinig water voorhanden of de tuin te groot is: planten hebben meestal voorrang op zaaigoed, bladgewassen (prei, selder, kool, ...) en oppervlakkig wortelende gewassen (bv. vlinderbloemigen) hebben een grotere behoefte aan vocht.
- Hoeveel water geven? Een tiental liter water per m². Met de gieter eens vlug voorbijlopen, is als een druppel op een hete plaat.
- Wanneer water geven? Buiten best 's avonds als de zon is ondergegaan. De verdamping is veel minder dan overdag en de planten profiteren maximaal van het kostbare vocht. 's Morgens vroeg water geven heeft minder zin omdat het water heel snel verdampt en tegen de middag het effect al volledig weg is.

Zaaien of niet in volle grond?

NIET DOEN! Ook in een vooraf natgemaakte bodem riskeert de opkomst tegen te vallen. Zaden in een vochtige grond, bij middagtemperaturen van 35 °C aan de bodem zijn ten dode opgeschreven: ze worden als het ware gestoofd.

Voozaaien in potjes of bakje

Een techniek die veel tuinders toepassen in het voorjaar om zo de teelt te vervroegen (bv. erwten, bonen, ...), maar waaraan men niet direct denkt tijdens de zomermaanden. Nochtans vergroot de kans op slagen zienderogen door het beschermende karakter van deze ingreep. Zoals het zaaigoed in het voorjaar wordt weggehouden uit de koude, zo wordt het in de zomer beschermd tegen extreme hitte en droogte. Voorzaaien in potjes of een bakje en de grond lichtjes vochtig houden. Houd de zaden weg van de brandende zon en laat de kieming afgeschermd gebeuren. Eens de planten groot en sterk genoeg zijn kunnen ze op een later tijdstip ter plekke uitgeplant worden. Hiervoor maak je best een geul, diep genoeg zodat het blokje uit de pot ongeveer gelijk met de grond zit. Giet de geul vol met water, laat intrekken en herhaal dit nog eens. Nu kunnen alle voorgezaaide plantjes in de geul worden gezet en nog eens aangegoten.

Tip: vliedergewassen maken niet zoveel en vooral oppervlakkig wortel, dus is aanaarden wel nodig om deze planten wat extra steun te geven.

Hebt u ook al noten verzameld?

Walnoten of okkernoten (*Juglans regia*) zijn rijk aan eiwitten en onverzadigde vetten en een bron van vitamine B, vitamine E en foliumzuur (en verlaagt de 'slechte' LDL-cholesterol).

Het omhulsel bij walnoten is de bolster. In onrijpe toestand is de bolster groen en ze bevat veel kleurstof. Rond het eetbare deel zit een harde schaal. Je kunt beter geen noten plukken, maar best wachten tot de bolster openspringt en de noten op de grond vallen.

Verzamel de afgevalen noten in lage (houten) kistjes en laat ze nadrogen op een luchtige (warme) plaats (bv. een zonnig terras). Goed gedroogde noten zijn bijna een jaar bewaarbaar. Raap ook de beschimmelde (zieke) noten op en vernietig deze om infectie volgend jaar te voorkomen.

Walnoten passen goed in middelgrote en grote tuinen omdat de bomen nogal groot worden. Vooral zaailingen worden heel groot, zijn pas laat vruchtbaar en zijn soms vatbaar voor vervelende schimmelziekten. Kies daarom voor het aanplanten van een nieuwe boom een gezond, geënt walnotenras en plant op een lichtvochtige grond, dan kan je na 3 jaar reeds noten rapen. De maanden november en december zijn de beste maanden om bomen te planten.

Aanbevolen walnotenrassen zijn o.a. Juglans regia 'Axel', 'Broadview', 'Buccaneer', Coenen, Drjanovski, Hansen, Nr. 16, Plovdivski, Proslavski, Rita, Rote Donaunuss (Rode Donaunoot), Saturn, Wonder von Monrepos.

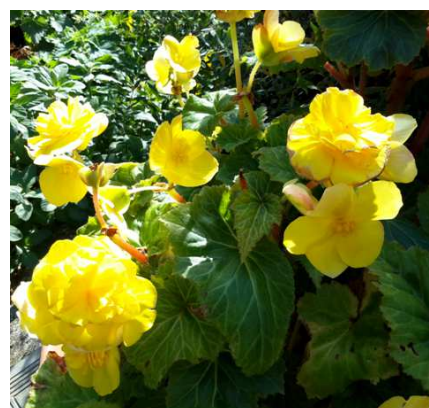
Een kleine tuin? Niet getreurd, kies dan voor het ras 'Mini Multiflora nr 14', een zelfbestuivend ras dat maar 1,5 tot 2 m hoog wordt, of het ras 'Westhof's Dwarf' (wordt ongeveer 3 m hoog).

- Snoeien doe je nu best niet meer en zeker ook niet in de winter. De zomermaanden (juni – augustus) zijn hiervoor het meest geschikt omdat er dan geen gevaar is op 'bloeden' (overvloedig sapverlies) en de wonde het best heelt.

Bron: FruitABCtips (Guy De Kinder)

Herfstkleuren bij zomerse temperaturen

In deze periode van het jaar oogsten we stilaan alle vorstgevoelige vruchten, ruimen we de vrij gekomen percelen op en zaaien we al dan niet nog een groenbemester (alleen granen, bv. snijrogge komen nu nog in aanmerking). Grondbedekking helpt om de grond te laten herstellen tijdens de komende winter (vergeef me dit lelijk woord bij deze zomerse temperaturen). Geen wonder dus dat in de siertuin de zonnekloppers zoals rozen en dahlia's nog prominent aanwezig zijn en ook de bloei van vaste planten, zoals Verbena en Gaura, om die maar te noemen, blijft maar doorgaan. Onze knolbegonia in pot (zie inzet) is in 'normale' jaren over zijn hoogtepunt heen midden september. Nu staat hij mooier dan in volle zomer, toen nieuw blad en bloemen gewoon verbrandden en het erop aankwam de plant in leven te houden.

Meestal is het nu nog enkel genieten van de herfstbloei, zoals sedum, asters, chrysanten en heesters met verkleurend blad die voor kleur in de tuin zorgen.

Om er één uit te pikken: Schoonvrucht (*Callicarpa bodinieri*, zie foto) is een opgaande struik met dof groene bladeren, maar is vooral gekend voor zijn mooie paarse besjes die rijkelijk aan de struik verschijnen vanaf september. De helderroze bloei in de zomer (juli-augustus) is eerder opvallend maar wel bijenvriendelijk. Het blad krijgt in het najaar een paarsroze herfstkleur. Na de eerste nachtvorst verliest de plant het blad waarna de besjes nog beter opvallen. De vogels zijn niet echt verzot op de (erg bittere) besjes. Zo blijven ze lang aan de struik hangen en zie je de takjes wel eens verschijnen in kerststukjes. Voor een goede vruchtzetting is er kruisbestuiving nodig en wordt het aangeraden om minstens twee planten in de tuin te zetten, tenzij je de *Callicarpa bodinieri* 'Profusion' aanplant, want die is zelfbestuivend.

De standplaats is best zonnig, maar lichte schaduw wordt ook verdragen. De bodem dient goed waterdoorlatend te zijn want een te natte bodem in de winter gaat ten koste van de besvorming. Verder heeft deze plant geen bijzondere zorg nodig en is vrij van ziektes en plagen. Deze sierheester is te vermeerderen via het nemen van stekken. Volwassen planten zijn winterhard. Bij strenge winters bevroren de toppen maar de plant herstelt zich gewoon.

ALUMINIUM EN PVC
RAMEN EN DEUREN - VERANDA'S

Edingseweg 110
9500 Moerbeke (Geraardsbergen)
Tel. & Fax 054 41 91 97
BTW BE 864.426.089

GSM 0496 76 58 16